

Verslag van studiedag bloedparasieten –UKNEQAS **Londen 22 november 2002**

Eens per jaar wordt er een studiedag gehouden door de organisatoren van de Engelse rondzendingen ten behoeve van parasitologische laboratorium diagnostiek (UK-NEQAS). Deze studiedag heeft als doel de deelnemende laboratoria te informeren over recente ontwikkelingen in de parasitologische diagnostiek en nascholing te geven over verscheiden parasitologische aandoeningen. Afwisselend worden bloedparasieten of fecesparasieten als thema genomen. Dit omdat de rondzending van feces en bloedpreparaten bij NEQAS geheel gescheiden verloopt, omdat de diagnostiek daarvan vaak door verschillende typen laboratoria wordt uitgevoerd.

De studiedag van 2002 stond in het teken van de bloedparasieten, waarbij natuurlijk uitgebreid werd ingegaan op de malaria diagnostiek. Door middel van voorbeelden werden de meest voorkomende fouten bij een beoordeling van een dikke druppel of een uitstrijkje toegelicht. Binnen de UK speelt een rol dat het merendeel van de laboratoria die malariapreparaten moeten beoordelen, hematologische laboratoria zijn. Vaak vertrouwen ze enkel op een uitstrijkje waardoor ze lage parasietendichtheid missen. Ook worden uitstrijkjes vaak te dik gemaakt en bij een te lage pH gekleurd waardoor de Schufnerse stippeling niet goed zichtbaar is. Door de organisatie werd erkend dat de puntentelling wel wat streng is aangaande het kunnen onderscheiden van *P. vivax* van *P. ovale*. De planning is om in de toekomst vaker preparaten rond te sturen met een lage parasietendichtheid en meer nadruk te leggen op de beoordeling van dikke druppels.

Bijzonder informatief was de presentatie over de organisatie van de NEQAS wat betreft bloedparasieten en een bijbehorende lezing van een van de deelnemende laboratoria. De organisatie van de NEQAS stelt zich zeer behulpzaam op naar de deelnemende laboratoria wat betreft ondersteuning en uitleg. Wel wordt gevraagd of de deelnemers hun bevindingen wat eerder zouden kunnen inzenden en niet op de allerlaatste dag. In tegenstelling tot in Nederland zijn de consequenties in de UK verstrekkend indien een laboratorium fouten maakt in de beoordeling en niet het maximale aantal punten krijgt toegekend. Daardoor besteedt elk laboratorium maximale aandacht aan het materiaal en wordt er niet op dezelfde wijze naar gekeken als bij de gebruikelijke routine diagnostiek. Het rondgestuurde materiaal heeft in veel laboratoria voornamelijk een trainingsaspect omdat het merendeel van de parasieten niet tot nauwelijks wordt gezien in de dagelijkse diagnostiek. Dat spanningsvlak tussen kwaliteitsbewaking en nascholing speelt ook bij de Nederlandse rondzendingen

De lezingen over cutane leishmaniasis en over de toepassing van wisseltransfusie bij malaria patiënten waren voornamelijk klinisch van aard. De presentatie over de mogelijke rol van internet bij kwaliteitsbewaking van malaria diagnostiek ging helaas niet door. Daarvoor in de plaats werd een

lezing gegeven over cellulaire mechanismen die een rol spelen bij drug resistentie. Een onderwerp dat niet bepaald aansluit bij laboratorium diagnostiek. Daarentegen werden er twee zeer goede overzichtsverhalen gegeven over babesiosis en de ziekte van Chagas. Babesia is een parasiet die zeer weinig in Europa voorkomt, maar microscopisch makkelijk met malaria verward kan worden. Vanwege de lage prevalentie zal deze parasiet niet binnen een rondzending van de NEQAS worden verstuurd. De ziekte van Chagas is nog steeds lastig te diagnosticeren en xenodiagnose wordt nog vaak als de gouden standaard gehanteerd. In de UK worden tegenwoordig alle bloeddonoren serologisch gescreend op *Trypanosoma cruzi*, in plaats van exclusie naar aanleiding van een reisverhaal. Dit is des te meer opmerkelijk omdat wij in Nederland import infectie van *T. cruzi* niet tot nauwelijks zien. Maar ook over de UK lijken weinig exacte gegevens bekend.

Deelname aan de studiedag werd door mij gecombineerd met een werkbezoek aan de parasitologie afdeling van het "Hospital for Tropical Diseases" in Londen. Dit is tevens de locatie van waaruit de NEQAS parasitologie rondzendingen worden klaargemaakt, beoordeeld en verstuurd. De uitwisseling van informatie over organisatie van de rondzendingen en technische aspecten van parasitologische diagnostiek werd als zeer nuttig ervaren. Ook voor de collegiale contacten was dit bezoek zinvol. Ik ben de NVP dan ook zeer erkentelijk voor de toekenning van een subsidie voor deze reis.

Lisette van Lieshout
Voorzitter Sectie Parasitologie
Stichting Kwaliteitsbewaking Medische Laboratoriumdiagnostiek (SKML)